

Тема. Десяткові дроби і дії з ними

Після цього заняття потрібно вміти:

- пояснювати поняття десяткового дробу;
- порівнювати десяткові дроби та виконувати дії з ними.

Пригадайте

- Які дроби називають десятковими?
- Чи будь-який звичайний дріб можна подати у вигляді десяткового?
- Як порівняти числа за їх розташуванням на координатній прямій?

Виконайте вправу

<https://wordwall.net/uk/resource/53146809>

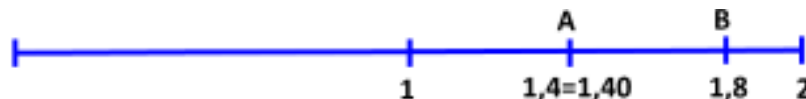
Пригадайте

Будь-який звичайний дріб, знаменник якого є розрядною одиницею 10, 100, 1000, ..., можна записати у вигляді десяткового дробу. У записі десяткового дробу завжди є ціла та дробова частини. Їх розділяє кома. У десятковому дробі після коми має стояти стільки цифр, скільки нулів у знаменнику відповідного звичайного дробу.

Правила порівняння десяткових дробів

- ☐ дробова частина завжди менша за одиницю;
- ☐ з двох десяткових дробів більший той, у якого більша ціла частина;
- ☐ з двох десяткових дробів з однаковими цілими частинами більший той, у якого більше число десятих; якщо два десяткових дробу мають однакове число десятих, то порівнюють соті і т. д.

Правила округлення

Щоб десятковий дріб округлити до певного розряду, всі цифри праворуч від цього розряду замінюють нулями, а цифру цього розряду:

- ☐ не змінюють, якщо після неї йде цифра 0, 1, 2, 3 або 4;
- ☐ збільшують на 1, якщо після неї йде цифра 5, 6, 7, 8 або 9.

Додавання і віднімання десяткових дробів

$$0,324 + 35,6 =$$

1 Записуємо числа у стовпчик, кома – під комою

2 Зрівнюємо знаки після коми (дописуємо нулі)

3 Рахуємо, не звертаючи увагу на коми

4 Ставимо кому під комами

$\begin{array}{r} 0,324 \\ + 35,6 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 0,324 \\ + 35,600 \\ \hline \end{array}$
$\begin{array}{r} 0,324 \\ + 35,600 \\ \hline 35\ 924 \end{array}$	$\begin{array}{r} 0,324 \\ + 35,600 \\ \hline 35,924 \end{array}$

Правила множення десяткових дробів

Щоб помножити десятковий дріб на:

- ☐ **10, 100, 1000 і т. д.**, потрібно перенести в ньому кому праворуч на стільки десяткових знаків, скільки нулів містить розрядна одиниця;
- ☐ **0,1; 0,01; 0,001 і т. д.**, потрібно перенести в ньому кому ліворуч на стільки десяткових знаків, скільки знаків після коми містить розрядна одиниця;
- ☐ **натуральне число**, потрібно помножити дані числа як натуральні, незважаючи на кому, у добутку відокремити комою справа стільки цифр, скільки їх стоїть після коми в дробовому множнику;
- ☐ **десятковий дріб**, потрібно помножити дані числа як натуральні, незважаючи на коми, у добутку відокремити комою справа стільки цифр, скільки їх стоїть після коми в обох множниках разом.

Правила ділення десяткових дробів

- ☐ **10, 100, 1000 і т. д.**, потрібно перенести в ньому кому ліворуч на стільки десяткових знаків, скільки нулів містить розрядна одиниця;
- ☐ **0,1; 0,01; 0,001 і т. д.**, потрібно перенести в ньому кому праворуч на стільки десяткових знаків, скільки знаків після коми містить розрядна одиниця;
- ☐ **натуральне число**, потрібно виконати ділення даних чисел як натуральних, незважаючи на кому в діленому, у частці поставити кому тоді, коли закінчиться ділення цілої частини;
- ☐ **десятковий дріб**, потрібно перенести коми в діленому й дільнику на стільки цифр праворуч, скільки їх є в дільнику після коми;
- ☐ поділити одержані десятковий дріб і **натуральне число**, незважаючи на кому; у частці поставити кому тоді, коли закінчиться ділення цілої частини.

Зробіть зарядку для очей

https://drive.google.com/file/d/1ctve7b-oQGMtBbp_pHHA8MGNv5zar3ox/view?usp=drive_link

Розв'язування завдань

Завдання №1

Виконайте дію:

1) $4,92 + 5,713 = 10,633$;

5) $5,9 \cdot 4,03 = 23,777$;

2) $12,38 - 4,113 = 8,267$;

6) $41,04 : 12 = 3,42$;

3) $3,5 \cdot 2,14 = 7,49$;

7) $8,55 : 2,5 = 3,42$;

4) $2,6^2 = 6,76$;

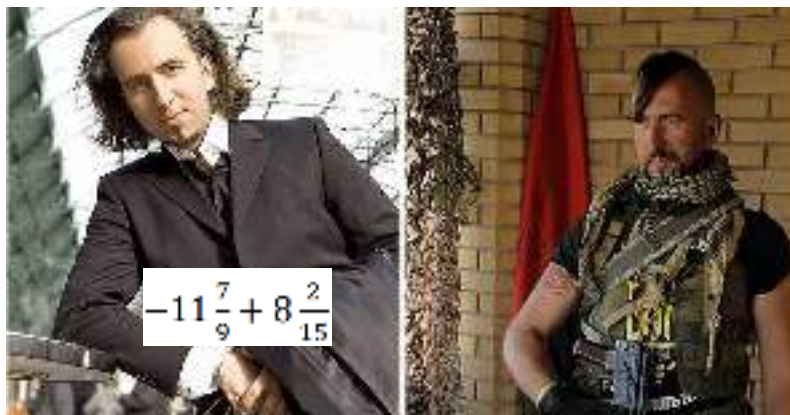
8) $0,7^3 = 0,343$.

Завдання №2

Запишіть у порядку зростання числа **2,9(П); 2,81(Л); 3,41(К); 2,8(С); 3,4(А); 2,89(І)** та прочитайте прізвище відомого у світі українського оперного співака, Героя України. Дізнайтеся з інтернету більше про нього.

Розв'язання.

2,8(С); 2,81(Л); 2,89(І); 2,9(П); 3,4(А); 3,41(К);

Сліпак Василь

Завдання №3

Округліть числа:

1) 7,25; 3,739; 8,03; 9,05 до десятих;

2) 5,713; 9,8999; 4,115; 8,718 до сотих;

3) 7,389; 4,5; 9,93; 7,38 до одиниць;

4) 135,72; 431,431 до десятків.

Розв'язання.

1) До десятих: 7,3; 3,7; 8,0; 9,1.

3) До одиниць: 7; 5; 10; 7.

2) До сотих: 5,71; 9,90; 4,12; 8,72.

4) До десятків: 140; 430.

Завдання №4

Група з 15 школярів у супроводі трьох дорослих планує автобусну екскурсію в заповідник. Оренда автобуса для екскурсії коштує 800 грн. Вартість вхідного квитка в заповідник становить 20 грн для школяра й 50 грн – для дорослого. Якої мінімальної суми грошей достатньо для проведення цієї екскурсії?

Розв'язання.

1) $20 \cdot 15 = 300$ (грн) - на вхідні білети дітям;

2) $50 \cdot 3 = 150$ (грн) - на вхідні білети дорослим;

3) $800 + 300 + 150 = 1250$ грн.

Відповідь: 1250 грн.

Поміркуйте

Запишіть три десяткових дробу, кожний з яких більший за 4,8 і менший від 4,9.

Домашнє завдання

Виконай завдання № 23, 25

Фото домашньої роботи надішліть на електронну пошту nataliartemiuk.55@gmail.com

Джерело

О. Істер Алгебра, підручник для 7 класу, ч.2. - Київ: "Генеза". – 2024